

DUNATÁJ MOZI DOKUMENTUMFILM SOROZAT 2017.

A VIDÉK MAGYARORSZÁGA

Minden hónap utolsó hétfőjén 17.00 órai kezdettel
a TIT Stúdió egyesület székházában (Bp. XI., Zsombolyai u. 6.)

Február 27. Buglya Sándor: *ÁRVA TÉSA*

1998-2000, 76 perc, operatőr: Buglya Sándor

A Börzsöny és az Ipoly között, az országhatár mentén fekszik Tésa. A falu Trianon után elvesztette természetes vonzaskörzetét. A határszéli helyzet az utóbbi évtizedekben sem kedvezett. Miközben egy-egy parasztház gazdára talált és az elárvult Jankovich kastély felújítása is elkezdődött, Tésa lakossága csendben megfogyatkozott.

Március 27. Z Zsigmond Dezső: *ÉLIK AZ ÉLETÜKET*

2005-2006, 95 perc, operatőr: Bálint Arthur, Ágoston Gábor, Lovasi Zoltán

Kati, Nóri és Imi testvérek. Egy kárpátaljai faluban, nagy szegénységben élik az életüket. Szüleik halála óta egyre ingoványosabbá válik alattuk a talaj. A kíméletlen önsorsrontás egymással való kapcsolataikat is kikezdi. Katit az a veszély fenyegeti, hogy lánya, Szabina is elhidegül Tőle...

Április 24. Kurucz Sándor: *A CSITÁRI HEGYEK ALATT*

2000, 40 perc, operatőr: Kurucz Sándor

A csitári hegyek alatt öt egykori magyar falu öregjei szomorkodnak, emlékeznek a ma már csak nyelvszigetként emlegetett életterükön. Beletörődve, bele nem törődve mesélnek az utolsó magyar esküvőről, temetésről. Arról, hogy vasárnap még megszólal magyarul is a pap, s arról, hogyan lehet a szívet kiönteni idegen nyelven

Május 29. Zsigmond Dezső: *A JÓSZÁG VOLT ARANYA A NÉPNEK*

2003, 60 perc, operatőr: Mohi Sándor

A szatmári Magosliget tehenészgazdáinak a tejfelvásárlás hanyatlása miatt meg kell szabadulniuk teheneiktől. A hagyományosan állattartó családok erősen kötődnek az állatokhoz, valósággal gyászolják jószágaikat. A rendszerváltás után a kormányok nem

kellően átgondolt földművelés-politikája, kapkodó támogatásrendszere több termelési ág gazdálkodóit kritikus helyzetbe hozta. Az EU csatlakozás újabb traumát jelent a gazdáknak, akik szinte teljesen tehetetlenek, az EU-s támogatási rendszert nem látják át, nem bíznak benne. A tehéntartás megszűnésével a magyar falu több évszázados jellemzője vesz el.

Június 26. Bálint Arthur: *PIINE KENYÉR*

2005, 58 perc, operatőr: Bálint Arthur

Román szerzetesek érkeztek a magyarországi Kőrösszakálra. Az ortodox hitű román lakosság elfelejtette anyanyelvét, míg a nagyapák csak románul beszéltek, az unokák ma már csak idegen nyelvként tanulják az iskolában. A szerzetesek, ha szót akarnak érteni híveikkel, kénytelenek megtanulni magyarul, vagy tolmácsot hívnak segítségül.

Szeptember 25. Füredi Zoltán: *ÉSZAKFÖLD*

1998-2002, 62 perc, dramaturg: Nagy Ernő, operatőr: Füredi Zoltán

Fenn, északon más világ van. A levegő kék, a fák az égig érnek. A völgyoldalban sötét üregek tátognak. Esőzések után néha megnyílik a szikla és vizet okád. A lombok felől időnként szárnyak suhogását hallani, és hallani azt is, ahogy a gomba nő a gyökerek közt. Égő fa illata száll. Lenn a völgyben emberek élnek. Sötét van még, amikor erős építésű járműveikkel megállnak a kocsmá előtt. Hajnalban hagyják el a falut, fejszét, fűrészvizet magukkal... Bár Északföld mitikus táj, Répáshuta falu és az ott élő szlovák erdei munkások valóságosak: négy korosodó férfi, négy különböző karakter, négy hagyományos erdei mesterség, négy évszak...

Október 30. Zsigmond Dezső: *HÁROMKIRÁLYOK I. – A RÁKOK KIRÁLYA*

2013, 52 perc, operatőr: Lovasi Zoltán, dramaturg: Balogh Géza

Csukrán Mihály a szabolcsi Újfehértón él. Vagy harminc éve bokszbajnokságot nyert a Vasas csapatával, de ivott és verekedett, így hamar visszakerült a falujába. Rokkantnyugdíjából tartotta el a tsz-ből kisémmizett szüleit, szegényen éltek, mégis négy Guinness-rekordot állított fel. A maratoni távot például hétszázszor futotta le. Bosszantotta, hogy az újságok valami bolond franciáról cikkeztek, hogy micsoda eredményt ért el, ezért hát ő is megpróbálta. Hátrafelé, gumikötelezve. Egy idő után az odalátogató idegen azt látta, hogy az egész falu hátrafelé fut és gumikötelezik. Mihály épített is egy tornatermet, a szüleitől örökölt portán. A fal drótból, a tető bádoglemezekből. Ki-bejár rajta a szél, de minden délután megtelik a „ketrec”. Fociznak, súlyt emelnek, csupa szegénysorsú kamasz, akik ketrecükből Mihály segítségével szeretnének kitörni, hogy visszafordíthassák a visszafelé járó idő óra mutatóját.

November 27.

Surányi Z. András: PANORÁMA

2014, 52 perc, operatőr: Surányi z. András

A film főszereplője egy nagymama, aki emberfeletti küzdelemmel gondoskodik az unokájáról. Ez a küzdelem egyszerre több fronton zajlik. Küzd egyrészt a gyámüggyel, akik felé rendszeresen bizonyítania kell, hogy Zsoltikának elfogadható körülményeket képes biztosítani. A kis ház, ahol laknak, erdős, dombvidéken van, ősszel és télen ember számára nehezen megközelíthető helyen. Sietősen 35 percig tart, amíg a lyukói főútról felérünk hozzájuk. Normál személykocsi nem képes itt elmenni, fennakad a lezúduló esővíz mosta árkokban, terepjárónak való hely, de azt ritkán látni errefelé. Csapó nagyi a 70 évével naponta legalább kétszer teszi meg oda-vissza ezt az utat. Reggel 6-kor, amikor óvodába viszi Zsoltikát, és délután, amikor érte megy. Csapó néni házához eljutva, olyan mintha már a világ végén járnánk. Közmű egyáltalán nincs, villany akkor van, ha bekapcsolják az elviselhetetlen hangú és szagú benzines áramfejlesztőt.

Csapó néninek két fia van, negyven körüliek lehetnek. Ott laknak a környéken, alkoholbetegen, alkalmi kapcsolatokkal, anyjuk szerint csavarognak reggeltől estig. Zsolti az idősebb fiú gyereke. Nagyi az állami gondozás elől mentette meg Zsoltikát, amikor odavette magához. Fiai segítségére egyáltalán nem számíthat. Csapó nagymamának születésétől fogva nincs könnyű élete, de soha nem panaszkodik. A nagy és gyönyörű panorámájú telket, a kis házzal gondozásra kapta egy ismerőstől, aki elmenekült Lyukóból. Lyukóbánya az ország egyik legnagyobb szegénytelepe.

December 18.

Buglya Sándor: BÁNYA UTCA - Ieltár

2005, 59 perc, operatőr: Buglya Sándor, dramaturg: Barlay Tamás

Dévától 30 km-re, a Kárpátok hegyei között bújik meg Kismuncsel, az egykor virágzó bányatelepülés. A jobb élet reménye a 60-as években emberek százait csalogatta ide. A bányát másfél évtizede bezárták, a munkások rövid idő alatt szétszéledtek. Az emlékek és a szegénység néhány családot tart még fogságban. A kamera Ieltárba veszi az élet apró nyomait.

Szárliget, 2017. március 20.

Márk Anna titkár